

ТОКАРЄВА КАТЕРИНА ОЛЕГІВНА

кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України, доцент кафедри правоохоронної діяльності та поліцієстики Харківського національного університету внутрішніх справ

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7891-226X>

УДК 347.73

DOI: 10.37772/2518-1718-2020-3(31)-9

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ «ДОСТУПНИХ КРЕДИТІВ 5-7-9 %» В УКРАЇНІ

Акцентовано увагу на особливостях надання фінансової підтримки суб'єктам господарювання. Розкрито правовий механізм надання «доступних кредитів 5-7-9 %» як виду фінансової підтримки суб'єктів підприємництва в Україні. Зазначено, що наразі впровадження державних гарантій на портфельній основі як форми державної підтримки суб'єктів господарювання є недостатньо аргументованим. Обґрунтовано необхідність удосконалення правового регулювання Програми 5-7-9% з урахуванням позитивного досвіду іноземних держав.

Ключові слова: фінансова підтримка, державна допомога, кредит, суб'єкти господарювання.

Постановка проблеми. У сучасних умовах кожна країна світу намагається зробити все для розвитку існуючого бізнесу й покращення умов для відкриття нового бізнесу, підвищення привабливості для іноземних інвесторів й залучення додаткових коштів в економіку держави. Як вбачається, для досягнення швидкого та ефективного результату необхідно комплексно підходити до вирішення відповідних питань. Йдеться про те, що слід враховувати низку чинників, що мають важливе значення для діяльності суб'єктів господарювання й впливають на вибір країни, в якій буде створено новий бізнес й вкладені інвестиції. На нашу думку, до кола таких важливих факторів доцільно віднести: відсутність надмірних бюрократичних бар'єрів для підприємців, стабільне законодавство, гнучка система оподаткування, фінансова підтримка (допомога) бізнесу.

Показово, що з моменту впровадження карантину, в Україні було прийнято велику кількість нормативно-правових актів, спрямованих на пом'якшення наслідків кризи. Зокрема, було прийнято низку законодавчих актів щодо внесення змін до податкового законодавства. Також нормотворець не оминув увагою й господарське законодавство в частині внесення відповідних коригувань до правового механізму надання фінансової підтримки суб'єктам господарю-

вання. Відповідно до Порядку надання фінансової державної підтримки суб'єктам мікропідприємництва та малого підприємництва від 24 січ. 2020 р. [7] однією з форм підтримки є надання кредитів суб'єктам господарювання.

Аналіз останніх досліджень. Дослідженням деяких аспектів надання державної фінансової підтримки (допомоги) суб'єктам господарювання займалися такі науковці, як: Н. М. Внукова, С. В. Глібко, О. О. Дмитрик, Г. Л. Знаменський, Д. В. Лічак, Я. Петруненко та ін. Однак, зважаючи на ті зміни, які відбулися у суспільстві у зв'язку із пандемією COVID-19, й ті нововведення, що були впроваджені для регулювання правовідносин у сфері господарювання зумовлюють потребу у проведенні сучасних досліджень. Отже, метою цієї публікації є аналіз правового регулювання надання «доступних кредитів 5-7-9%» в Україні.

Виклад основного матеріалу. Як ми вказували вище, однією з форм фінансової підтримки суб'єктів підприємництва є надання кредитів. У Законі України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» [6] надання кредитів на пільгових умовах, а також обслуговування кредитів за пільговими тарифами закріплено як одну з форм державної допомоги. На наш погляд, правовий механізм надання кре-

дитів як виду державної підтримки та допомоги суб'єктам підприємницької діяльності буде суттєво відрізнятись.

На переконання Г.Л. Знаменського, надійним критерієм розмежування понять «державна допомога» і «державна підтримка», як і в багатьох інших випадках дії правових норм, є цілі держави в разі таких впливів на економічні процеси. Так, мета державної підтримки бізнесу полягає в розвитку тих напрямів економіки, які необхідні державі та суспільству, тобто посилення зацікавленості суб'єктів господарювання в ефективній діяльності, у пріоритетних галузях соціально-економічного розвитку. Державна допомога, навпаки, застосовується у виняткових випадках, коли підприємства опиняються в дуже складних економічних ситуаціях, і метою застосування є компенсація втрат унаслідок господарській діяльності [4, с. 31]. У зв'язку з наведеним постає цілком логічне запитання: чи має право суб'єкт господарювання отримати одночасно кредит як вид держпідтримки та різновид допомоги, або ж вид державної допомоги має відрізнятися від виду підтримки. Наразі чинне законодавство України не містить вказівок щодо цього. Як вбачається, у період кризи, зумовленої пандемією COVID – 19, держава має всіляко сприяти тому, аби підприємництво (особливо мікро- та мале підприємництво, бо саме воно є найбільш розповсюдженим в Україні) продовжувало функціонувати та адаптувалося під нові умови.

Далі зупинимося на розгляді особливостей надання доступних кредитів за програмою 5-7-9% (далі – Програма). Ця програма кредитування бізнесу є державною, вона запроваджена за ініціативи Президента України та Прем'єр-Міністра України з метою спрощення доступу мікро та малого бізнесу до банківського кредитування. Отже, основним завданням програми є посилення конкурентоспроможності українського мікро та малого бізнесу, створення нових робочих місць, повернення трудових мігрантів [3]. Для участі у вказаній програмі суб'єкт господарювання має відповідати низці критеріїв, зокрема: а) бути зареєстрованим як юридична особа приватного права або фізична особа – підприємець; б) учасники та кінцевий бенефіціарний власник (контролер) є фізичною особою – резидентом України; в) річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує 100 млн грн на момент подачі заявки з урахуванням пов'язаних підприємств; г) розмір державної підтримки за Програмою не призведе до перевищення еквіваленту 200 000 євро з урахуванням пов'язаних підприємств; д) прибутковість діяльності за останні 4 квартали для діючих підприємств; е) наявність реалістичного та обґрунтованого бізнес-плану для новостворених підприємств; є) не підпадає під обмеження щодо надання державної під-

тримки, визначені ст. 13 Закону України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва» [3]. З наведеного ми бачимо, що законодавець чітко деталізує такі умови, як: організаційно-правова форма суб'єкта господарювання, розмір державної підтримки в такій формі; обсяг річного доходу за останній рік; вид бізнесу (новостворений – обов'язковою умовою є наявність виваженого та чіткого бізнес плану; діючий – прибутковість бізнесу за останній рік). Показово, що саме за видом бізнесу відбувається подальша деталізація умов, яким має відповідати учасник Програми. Деякі характеристики є однаковими, як для новоствореного бізнесу, так і для діючого:

- середня кількість працівників не більше 50 осіб, річний дохід від діяльності не більше 50 млн грн. (на консолідованій основі у групі пов'язаних підприємств);

- визначений перелік видів економічної діяльності;

- загальний обсяг державної підтримки, отриманий протягом будь-якого трирічного періоду реалізації Програми, не може перевищувати еквіваленту 200 тис. євро.

Відмінними умовами є: (1) строк ведення господарської діяльності: для новоствореного бізнесу має бути менше 12 місяців, а для діючого – понад 12 місяців; (2) наявність бізнес плану: для новоствореного бізнесу – обов'язково, а для діючого – не потрібно; (3) прибуткова діяльність за останній звітний рік: для новоствореного бізнесу – відсутня, а для діючого – обов'язково. За наявності у сукупності вказаних умов суб'єкт господарювання може стати учасником Програми.

Наразі встановлено декілька стадій отримання фінансової підтримки у формі кредиту за програмою 5-7-9%. По-перше, необхідно заповнити реєстраційну форму. За результатами її заповнення суб'єкт господарювання отримує певний висновок про їх відповідність критеріям Програми. По-друге, необхідно підготувати пакет документів, який підтверджує дані анкети та надати ці документи до обраного банку - партнера програми.

Відповідно до п. 6 Порядку надання фінансової державної підтримки суб'єктам мікропідприємництва та малого підприємництва [7] така підтримка надається через банки, що відповідають встановленим законодавством критеріям та підписали з Фондом договір про співробітництво за формою, затверджену Фондом підтримки підприємництва. До критеріїв, яким мають відповідати банки – партнери Програми віднесено:

- 1) дотримання регулятивних вимог, включаючи індивідуальні нормативи Національного банку України, встановлені для конкретного банку;

2) відсутність заборгованості із сплати податків, зборів та інших платежів до бюджету;

3) незастосування протягом останніх 12 місяців щодо банку або до власників істотної участі в банку, або до пов'язаних осіб банку Україною, іноземними державами - членами Організації економічного співробітництва та розвитку чи ЄС санкцій;

4) наявність технологій та процедур кредитування мікропідприємництва та малого підприємництва, прийнятність яких визначається Фондом розвитку підприємництва;

5) наявність відокремленої організаційної структури з кредитування мікропідприємництва та малого підприємництва;

6) наявність в продуктивній лінійці банку кредитних продуктів для мікропідприємництва та малого підприємництва, інформація про які розміщена на веб-сайті банку;

7) наявність працюючого кредитного портфеля мікропідприємництва та малого підприємництва в розмірі, визначеному Фондом розвитку підприємництва;

8) наявність стратегічного плану щодо фінансування мікропідприємництва та малого підприємництва (стратегія бізнесу, цільові параметри, ліміти на кредитні експозиції тощо) [8]. Уповноважені банки мають відповідати всім вищевказаним критеріям. Зазначимо, що наразі партнерами цієї Програми є 16 банків, серед яких: АТ «Ощадбанк», АТ КБ «ПриватБанк», АТ «Альфа-банк», АТ «Таскомбанк» та ін. По-третє, після подання документів Банк-партнер аналізованої програми ретельно їх вивчить та повідомить про рішення щодо отримання кредиту суб'єктом господарювання.

Показово, що в період карантину Урядом було уточнено категорію суб'єктів підприємництва, які зможуть стати учасниками програми «Доступні кредити 5-7-9%» та знято обмеження щодо максимальної суми кредиту для рефінансування під нульову процентну ставку [9]. Зокрема, отримати рефінансування в рамках антикарантинного пакета під нульову процентну ставку, яким було доповнено програму 15 квітня 2020 року, зможуть суб'єкти підприємництва, чий річний дохід не перевищував 10 мільйонів євро. Знімається обмеження щодо максимальної суми кредиту на таке рефінансування. Обмежується лише сума державної підтримки, що надається суб'єкту підприємництва, яка сукупно не може перевищувати за будь-який трирічний період 200 тис. євро. Також позичальники отримують можливість рефінансувати свої діючі кредити за ставкою 3%, 5%, 7% або 9% річних (залежно від категорії кредиту) на термін до 5 років у сумі до 3 мільйонів гривень. Наведене свідчить про те, що держава на період

карантину запровадила більш м'які відсоткові ставки для учасників цієї Програми.

Крім того, зазначимо, що бізнес отримав змогу оформити відстрочку зі сплати не лише тіла кредиту, але й відсотків на обслуговування позики. Така відстрочка може сягати 9 місяців і залежить від мети надання державної підтримки. З вищевикладеного ми бачимо, що наразі законодавець намагається зробити сприятливі умови для суб'єктів господарювання. У той же час проаналізована Програма для підприємців є доволі складною у практичному застосуванні. На переконання О. Матюшенка, серед недоліків та перепон у застосуванні Програми 5-7-9% для бізнес середовища можна виділити такі:

- програма стосується тільки мікробізнесу й невеликих клієнтів, які рішення приймають швидко, а звітність готують повільно;

- вимоги програми до позичальників істотно обмежують потенційний пул підприємців, яких могли б кредитувати банки;

- складність участі банків в питаннях управління кредитним ризиком та низька дохідність таких кредитів;

- широке коло підстав для відмови у наданні кредиту суб'єкту господарювання, серед яких: ділова репутація позичальника (60 % відмов), необґрунтованість бізнес-плану (11 %) і невідповідність мети кредитування (12 %);

- відсутність вчасного надання коштів з Фонду розвитку підприємництва банкам для забезпечення пільгових ставок. У разі, якщо фінансування з Фонду затримується, то різницю між пільговою та ринковою ставками фінансова установа забезпечує власними силами;

- слабкий рівень обізнаності підприємців про умови й особливості застосування Програми [1]. Дійсно, наведені чинники певною мірою ускладнюють отримання суб'єктами господарювання такої державної підтримки. Як вбачається, існує потреба у перегляді підходів до регламентації правового механізму надання доступних кредитів 5-7-9%.

Однак є й інше бачення розвитку вищевказаної ситуації. Так, у квітні 2020 р. до Верховної Ради України було подано проект Закону України «Про внесення змін до статті 17 Бюджетного кодексу України» № 3420 [5], яким передбачено запровадження механізму надання державних гарантій на портфельній основі замість Програми 5-7-9%. Законопроект спрямовано на забезпечення доступу до кредитування суб'єктам господарювання, які зазнали значних фінансових втрат внаслідок запровадження заходів із запобігання розповсюдженню коронавірусної інфекції. Зокрема, запропоновано ч. 1 ст. 17 Бюджетного кодексу України після абзацу третього доповнити новим абзацом такого

змісту: «Державні гарантії на портфельній основі можуть надаватися для забезпечення часткового виконання боргових зобов'язань пулу (портфеля) суб'єктів господарювання малого та/або середнього підприємництва — резидентів України перед кредитором. Умови відбору банків-кредиторів, порядок надання таких гарантії встановлюються Кабінетом Міністрів України з урахуванням того, що максимальний рівень державної гарантії на портфельній основі не може перевищувати 80 відсотків загальної суми боргових зобов'язань пулу (портфеля) суб'єктів господарювання — резидентів України перед кредитором.» [5] Також за текстом законопроекту вказується, що надання державної гарантії на портфельній основі здійснюється на підставі укладеного договору між Борговим агентством та кредитором пулу суб'єктів господарювання — резидентів України про часткове погашення портфельної заборгованості таких суб'єктів господарювання перед державою на умовах, встановлених таким договором, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. При цьому обов'язковою умовою надання державних гарантії на портфельній основі є надання суб'єктом господарювання майнового або іншого забезпечення виконання зобов'язань банку-кредитора, за пулом якого надаються такі гарантії [5].

З приводу викладеного зазначимо такі міркування. У ст. 4 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» [6] закріплені форми такої допомоги, однією з яких є надання гарантії. Незважаючи на те, що у вказаній статті використовується термін «гарантії», з урахуванням того, що така допомога полягає у передачі ресурсів держави чи місцевих ресурсів окремим суб'єктам господарювання, а також у втратах доходів відповідних бюджетів, констатуємо, що в даному випадку йдеться про надання державних і місцевих гарантії, передбачених ст. 17 Бюджетного кодексу України [2, с. 60]. У постанові Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку надання фінансової державної підтримки суб'єктам мікропідприємництва та малого підприємництва» [7] йдеться про надання Фондом розвитку підприємництва гарантії уповноваженим банкам на забезпечення виконання зобов'язань за кредитами, наданими суб'єктам підприємництва. На нашу думку, в цій ситуації закріплено різні правові явища (вони різняться за суб'єктним складом, умовами та процедурою надання тощо).

Показово, що в практиці іноземних держав застосовується й надання кредитів й надання гарантії. Так, в Канаді в якості підтримки підприємництва надаються безвідсоткові кредити для малого бізнесу в розмірі до 40 тис. дол. США у вигляді безвідсоткових кредитів малим підприємствам. Також кредити до 2 млн. дол. США під низькі відсотки передба-

чені для тих, чий бізнес стабільно приносить дохід не менше 24 місяців незалежно від сфери діяльності. В Японії державна фінансова підтримка бізнесу надається у вигляді 100% гарантію по кредитах, якщо річний обсяг продажів компанії знизився більш ніж на 20%, і 80% -у гарантію, якщо річний обсяг продажів знизився на 5% [10].

Наприклад, в Польщі надаються кредити суб'єктам господарювання за правилами майже аналогічними Програмі 5-7-9%. Зазначимо, що таке кредитування функціонує з 2014 року й програми в основному спрямовані на розвиток бізнесу і впровадження інновацій: покупка обладнання, різні інноваційні програми. При цьому встановлені такі умови кредитування: а) сума кредиту до 400 000 злотих (100 000 євро); б) термін кредиту-до 60 міс.; в) процентні ставки передбачаються в діапазоні від 3,16 до 6,16% річних; г) одноразова комісія за видачу кредиту: 1% від суми кредиту, якщо термін кредитування до 24 місяців, 1,5% - при терміні кредитування більше 24 місяців; д) наявність застави – у випадку, якщо сума кредиту складає більше, ніж 50 000 злотих. При цьому предметом застави може виступати рухоме або нерухоме майно (в тому числі купується за рахунок кредитних коштів), а також гарантії спеціального гарантійного фонду. У період пандемії коронавірусу в Польщі було прийнято «Антикризовий щит» - комплекс заходів, спрямованих на підтримку працівників, роботодавців та самозайнятих осіб. Однією зі складових антикризових заходів виступає надання кредитів для мікробізнесу, підприємці можуть отримати суму на покриття термінових витрат до п'яти тисяч злотих у Трудового фонду. Кредит дається на строк 12 місяців зі ставкою 0,05% [11].

Висновки. На підставі проведеного аналізу робимо висновок про необхідність удосконалення правового регулювання Програми 5-7-9% з урахуванням позитивного досвіду іноземних держав. Стосовно впровадження державних гарантії на портфельній основі як форми державної підтримки суб'єктів господарювання насамперед необхідно чітко з'ясувати, що саме передбачає така портфельна основа (пул), чим вона відрізняється від встановленої наразі процедури надання державних та місцевих гарантії, оскільки відповідно до ст. 17 Бюджетного кодексу України державні гарантії можуть надаватися виключно у межах і за напрямками, що визначені законом про Державний бюджет України, на підставі: (а) рішення Кабінету Міністрів України - для забезпечення часткового виконання боргових зобов'язань суб'єктів господарювання - резидентів України; (б) міжнародних договорів України – для забезпечення повного або часткового виконання боргових зобов'язань суб'єктів господарювання - резидентів України.

ЛІТЕРАТУРА

1. 5, 7, 9 перешкод для кредитування бізнесу. Що потрібно зробити, щоб урядові програми кредитування запрацювали. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2020/06/18/661911/>.
2. Дмитрик О. О., Токарева К. О. Державні та місцеві гарантії як форми державної підтримки суб'єктів господарювання. *Право та інноваційне суспільство*. 2019. № 1 (12). С. 60-68.
3. Доступні кредити 5-7-9%. Державна програма. URL: <https://5-7-9.gov.ua/>.
4. Правовые основы государственной поддержки бизнеса : монография / отв. ред. Г. Л. Знаменский; НАН Украины, Ин-т экономико-правовых исследований. Донецк: Юго-Восток, 2011. 170 с.
5. Про внесення змін до статті 17 Бюджетного кодексу України: проект Закону від 30.04.2020 р. № 3420. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=68726.
6. Про державну допомогу суб'єктам господарювання: Закон України від 01.07.2014 р. № 1555-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1555-18#Text>.
7. Про затвердження Порядку надання фінансової державної підтримки суб'єктам мікропідприємництва та малого підприємництва: Постанова Кабінету Міністрів України від 24.01.2020 р. № 28. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/28-2020-%D0%BF#Text>.
8. Додаток до Порядку надання фінансової державної підтримки суб'єктам мікропідприємництва та малого підприємництва: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 24.01.2020 р. № 28. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/28-2020-%D0%BF#Text>.
9. Уряд розширив можливості програми «Доступні кредити 5-7-9%». Квітень, 2020. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/uryad-rozshiriv-mozhlyvosti-programi-dostupni-krediti-5-7-9>.
10. Чубатюк Ю. «Скорая помощь» бизнесу при COVID-19: мировая практика экспресс-реагирования на угрозу экономического коллапса. Апрель, 2020. URL: https://lb.ua/economics/2020/04/13/455164_skoraya_pomoshch_biznesu.html.
11. Prezydent podpisał tarczę antykryzysową. Pomoc dla firm już pewna. URL: <https://biznes.gazetaprawna.pl/artykuly/1465637,tarcza-antykryzysowa-podpis-prezydenta.html>.

REFERENCES

1. 5, 7, 9 pereshkod dlia kredyтування biznesu. Shcho potribno zrobyty, shchob uriadovi prohramy kredyтування zapratsiuvaly. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2020/06/18/661911/> [in Ukrainian].
2. Dmytryk O. O., Tokarieva K. O. (2019). Derzhavni ta mistsevi harantii yak formy derzhavnoi pidtrymky subiektiv hospodariuvannya. *Pravo ta innovatsiine suspilstvo - Law and innovation society*, 1(12), 60-68 [in Ukrainian].
3. Dostupni kredyty 5-7-9%. Derzhavna prohrama. URL: <https://5-7-9.gov.ua/> [in Ukrainian].
4. Pravovyie osnovy gosudarstvennoy podderzhki biznesa. G. L. Znamenskiy (Ed); NAN Ukrainy. In-t ekonomiko-pravovykh issledovaniy. Donetsk: Yugo-Vostok. 2011 [in Russian].
5. Pro vnesennia zmin do statti 17 Biudzhethnoho kodeksu Ukrainy: proekt Zakonu vid 30.04.2020 r. № 3420. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=68726 [in Ukrainian].
6. Pro derzhavnu dopomohu subiektam hospodariuvannya: Zakon Ukrainy vid 01.07.2014 r. № 1555-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1555-18#Text> [in Ukrainian].
7. Pro zatverdzhennia Poriadku nadannia finansovoi derzhavnoi pidtrymky subiektam mikropidpriemnytstva ta maloho pidpriemnytstva: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 24.01.2020 r. № 28. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/28-2020-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
8. Dodatok do Poriadku nadannia finansovoi derzhavnoi pidtrymky subiektam mikropidpriemnytstva ta maloho pidpriemnytstva: zatv. postanov. Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 24.01.2020 r. № 28. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/28-2020-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
9. Uriad rozshyryv mozhlyvosti prohramy «Dostupni kredyty 5-7-9%». Kviten, 2020. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/uryad-rozshiriv-mozhlyvosti-programi-dostupni-krediti-5-7-9> [in Ukrainian].
10. Chubatyuk Yu. (2020). «Skoraya pomoshch» biznesu pri COVID-19: mirovaya praktika ekspress-reagirovaniya na ugrozu ekonomicheskogo kollapsa. URL: https://lb.ua/economics/2020/04/13/455164_skoraya_pomoshch_biznesu.html [in Russian].
11. Prezydent podpisał tarczę antykryzysową. Pomoc dla firm już pewna. URL: <https://biznes.gazetaprawna.pl/artykuly/1465637,tarcza-antykryzysowa-podpis-prezydenta.html> [in Polish].

ТОКАРЕВА ЕКАТЕРИНА

кандидат юридических наук, старший научний співробітник НІІІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України, доцент кафедри правоохоронительної діяльності та поліциїстики Харківського національного університету внутрішніх дел

ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ «ДОСТУПНЫХ КРЕДИТОВ 5-7-9%» В УКРАИНЕ

Акцентируется внимание на особенностях предоставления финансовой поддержки субъектам хозяйствования. Раскрыт правовой механизм предоставления «доступных кредитов 5-7-9%» как вида финансовой поддержки субъектов предпринимательства в Украине. Отмечено, что в настоящее время внедрение государственных гарантий на портфельной основе как формы государственной поддержки субъектов хозяйствования недостаточно аргументировано. Обоснована необходимость совершенствования правового регулирования Программы 5-7-9% с учетом положительного опыта иностранных государств.

Ключевые слова: финансовая поддержка, государственная помощь, кредит, субъекты хозяйствования.

ТОКАРИЄВА КАТЕРИНА

PhD, Senior researcher of the Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development of NALS of Ukraine, Associate Professor of Law Enforcement and Police Kharkiv National University of Internal Affairs

LEGAL REGULATION OF “AVAILABLE LOANS 5-7-9%” IN UKRAINE

Problem setting. In modern conditions, every country in the world is trying to do everything to develop existing business and improve the conditions for opening a new business, increase attractiveness for foreign investors and attract additional funds to the state economy. In order to achieve a quick and effective outcome, it is considered necessary to address the issues in an integrated manner. The point is that a number of factors that are important for the activities of economic entities and affect the choice of the country in which the new business will be created and investments should be made should be taken into account. In our opinion, it is advisable to include among such important factors: the absence of excessive bureaucratic barriers for entrepreneurs, stable legislation, a flexible tax system, financial support (assistance) to business.

Analysis of recent researches and publications. The study of some aspects of providing state financial support (assistance) to economic entities was carried out by such scientists as: N. M. Vnukova, S. V. Hlibko, A. A. Dmytryk, G. L. Znamensky, D. V. Lichak, Ya. Petrunenko and others. However, given the changes that have taken place in society in connection with the COVID19 pandemic, and the innovations that have been introduced to regulate legal relations in the field of economics, the need for modern research is necessitated. So, **the purpose of this publication is** to analyze the legal regulation of the provision of “available loans 5-7-9%” in Ukraine.

Article’s main body. It is significant that since the introduction of quarantine, a large number of regulatory legal acts have been adopted in Ukraine aimed at mitigating the consequences of the crisis. In particular, a number of legislative acts have been adopted to amend tax legislation. Also, the standard owner did not ignore the economic legislation in terms of making appropriate adjustments to the legal mechanism for providing financial support to economic entities. In accordance with the Procedure for providing financial state support to micro-entrepreneurs and small businesses one of the forms of support is the provision of loans to business entities.

Conclusions and prospects for the development. Attention is focused on peculiarities of providing financial support to economic entities. The legal mechanism for providing “available loans of 5-7-9%” as a type of financial support for business entities in Ukraine has been disclosed. It was noted that now the introduction of state guarantees on a portfolio basis as a form of state support for economic entities is insufficiently reasoned. The need to improve the legal regulation of the Program 5-7-9% is justified taking into account the positive experience of foreign countries.

Keywords: financial support, state assistance, credit, economic entities.